

"והיה אם שכח תשכח את ה' אלוקיך גוי' העדתי בכם היום כי אבד תאבדון"

לכאורה כתוב שאין "והיה" אלא לשון שמחה, ואיך נכנס בפסוק הזה שמחה כשמדברים על שכחת ה'! אלא שעיקר עבודת ה' זה בשמחה, אומרת התורה "והיה אם שכח תשכח" - אם תשכח את 'והיה' - אם תשכח את השמחה אזי תדע כי תבוא מזה ל"תשכח את ה' אלוקיך".

הקדוש מרוזין

א נקודל'ה

"כי כאשר מייסר איש את בנו כן ה' אלוקיך מייסרך"
כשאבא צריך לחנך ולייסר את בנו - הוא עצמו מתייסר וכואב לו על זה, וכך גם הקב"ה - "כי כאשר מייסר איש" - כאשר מתייסר איש "את בנו" - כשמייסר ומכאיב לבנו "כן ה' אלוקיך מייסרך" - כך גם השם כשמביא ייסורים על עם ישראל מתייסר גם הוא וכואב לו . .

בדרך רמז

"ארץ אשר לא במסכנת תאכל בה לחם לא תחסר כל בה"

העני אוכל לחם לבד כי הוא רעב לחם אך העשיר אוכל את הלחם עם ליפתן ומטבלים, מבטיחה התורה שבארץ ישראל יהיה שפע רב והלחם עצמו יהיה כל כך טעים אשר לא יצטרכו שום לפתן, וזהו "ארץ אשר לא במסכנות תאכל בה לחם" - זה שתאכל את הלחם לבד - לא יבוא ממסכנות ומעניות אלא הלחם עצמו יהיה טעים, וכמו שכתוב גם "ואכלתם לחמכם לשובע" - שהלחם עצמו כבר ישביע מרוב שהוא יהיה טעים וטוב.

חיד"א

"מה ה' אלוקיך שאל מעמד"

אומר הראפשיצ'ער "מה" - הקב"ה שואל אותך במה אני "ה' אלוקיך" במה מתבטא בחיים שלך ובמעשים שלך זה שאני אלוקים שלך.

ר נפתלי מראפשיץ'

הגיליון לזכות ולבריאות אדונינו מורינו
ורבנו ר' ישכר דוב בן מרים שליט"א

"והיה עקב תשמעון וגו' ושמרתם ועשיתם אותם"

ידוע שלפני ביאת המשיח נהיה חייבים כולנו לחזור בתשובה שלימה ואז תהיה הגאולה שלימה "והיה עקב תשמעון" - 'עקב' מלשון סוף - הרי בסוף אתם בכל מקרה תהיו מוכרחים לחזור בתשובה, אז למה "ושמרתם" - מלשון 'ואביו שמר את הדבר' - למה אתם שומרים וממתניים עם זה - "ועשיתם אותם" - כבר עכשו תחזרו בתשובה ותקיימו את המצוות ויבוא משיח.

אוהב ישראל

"והיה עקב תשמעון"

אין 'והיה' אלא לשון שמחה - "והיה" - שמחה גדולה תהיה בשמיים "עקב" - מלשון סוף - שבסוף טרם הגאולה שיהיה מאד קשה לשמור תורה ומצוות, ובכל זאת "תשמעון" - תקיימו את התורה והמצוות.

אורח לחיים

"והיה עקב תשמעון"

אין 'והיה' אלא לשון שמחה, כשיהודי יעשה איזה מעשה ולא ידע אם מעשה זה מצווה או עבירה - שיבדוק בסוף האם יש לו שמחה מזה או לא, כי אם יש שמחה - זהו וודאי מצווה, וזה מה שמרומז כאן בפסוק "והיה" - לשון שמחה "עקב" - לשון סוף - אם בסוף אתה תהיה שמח אזי סימן שזה מצווה.

ייטב לב

"כי כאשר מייסר איש את בנו כן ה' אלוקיך מייסרך"

נתאר לעצמו סיטואציה בה אב בא ומחנך את בנו ומביא לו סתירה, בא אדם זר וגם יתן סתירה לבן - ישר האבא יצק על אותו אדם - למה נתת לו סתירה וכדומה, ולמה ? כי האב כשהוא נותן סתירה יודע הוא מה הוא נותן, ואיך הוא מחנך וכו' כך גם הקב"ה - במדבר הקב"ה לא נתן לנחשים ולעקרבים להפריע אלא אמר אני מסובב אותם במדבר ואני יודע בדיוק מה נדרש לתת בשביל לחנך ומה לא.

הצ'רנובלער

בס"ד
"מה ה' אלוקיך שאל מעמך כי אם ליראה וגו' ולאבהה
וגו' לטוב לך"

רש"י בפרשת צו מביא מאמר חז"ל: אמר ר' שמעון ביותר צריך הכתוב לזרז במקום שיש חסרון כיש, לכאורה היה צריך להיות כתוב "במקום שיש חסרון ממונ" הרי כיש הוא רק כלי ויכול להכיל המון דברים, אבל הכוונה האמיתית היא במקום שיש חסרון כיש הכוונה חיסרון של הכלי קיבול, הכלי הראוי לקבל את השפע והאושר, זהב וכסף זה מידת היראה והאהבה שמכונים בשם 'זהב וכסף' וזה מה שהפסוק כותב מה השם אלוקיך שואל מעמך כי אם ליראה ולאבהה וגו' לטוב לך - הכוונה כדי שתהיה כלי ראוי לקבל את הטוב.

דברי ישראל

"ולעבדו בכל לבבכם"

כתוב שלפני התפילה בן אדם צריך לקבל על עצמו את מצוות ואהבת לרעך כמוך ולכאורה למה דווקא לפני התפילה? אלא ידוע מאמר חז"ל שהמתפלל צריך שיכוון את לבו לשמים, ולמה - כי תפילה זו עבודה שבלב, לכן הוא צריך לכוון את הלב, וגם ואהבת לרעך כמוך זה גם עבודה שבלב כי כתוב 'לא תשנה את אחיך בלבבך' לכן זה תלוי אחד בשני ורק שאתה מסיר את השנאה מלבך ואתה מקבל על עצמך את המצווה של ואהבת לרעך כמוך, רק אז תוכל לכוון בתפילה, וזה הסימן של התפילה אם היא באמת ראויה - אם לפני התפילה היה בן אדם שהיית שונא אותו ועכשיו אתה רואה בו חבר - סימן שהתפילה הייתה כראוי וזה גם מה שכתוב "אל נא אחי תרעו" 'נא' זה לשון בקשה והכוונה "אל נא" - זה לא נקרא תפילה עם "אחי תרעו" - אם יש לך עדיין מחשבה רעה על חבריך.

דברי ישראל

"והיה עקב תשמעון את המשפטים האלה שמרתם
ועשיתם אותם"

"עקב" הוא רמז לאנשים כאלה שאין להם שכל ובינה להשיג גדולת הבורא לבד, אלא שהם מתחברים לצדיק ולאנשי אמת אשר מכירים בגדלות הבורא ב"ה ועובדים באמת, ואז נחשב גם להם כאילו גם הם עשו עבודתם שלימה כמו הצדיקים, וזהו כוונת הפסוק "והיה עקב תשמעון את המשפטים האלה" שהאנשים הפחותים בשכלם ישמעו ויחברו את עצמם לצדיקים היודעים "את המשפטים האלה", "ושמרתם ועשיתם אותם" ויהיה

נחשב לכם כאילו גם הם שמרו ועשו כמוהם. וזה גם מה שכתוב "נפשי לה' משומרים לבוקר", על אותו הדרך שכשאני מדבק עצמי לה' מחמת אותם אנשים הצדיקים השומרים ומצפים לבוקר כנ"ל, "שומרים לבוקר" אזי גם אני נחשב עם אותם השומרים לבוקר.

נועם אלימלך

אזיס ווארט

"ואתפוש בשני הלוחות ואשליכם מעל שתי ידי
ואשברם לעיניכם"

אם נתבונן, נראה כי בכל הפסוקים הקודמים כתובים שתי המילים: "לוחות הברית", ואילו כאן כתוב "ואתפוש בשני הלוחות" ולא כתוב "לוחות הברית", ולמה זה? מסביר ה'חתם סופר' שאחת מהמצוות שנצטוונו הוא לעשות תשובה, ומצווה זו אי אפשר לקיים בלי לעשות קודם עבירות, נמצא, שלפני שעושים עבירות מחוייבים רק ב-תרי"ב מצוות, תרי"ב הן אותיות 'ברית', אם כן, כל זמן שבני ישראל לא עשו את העגל, היו הלוחות לוחות ה'ברית'. כי לא הייתה להם עבירה וממילא לא היו מחוייבים במצוות התשובה, אולם ברגע שעשו את העגל, אמר משה רבינו, כעת אלו "לוחות" בלבד, כבר לא "לוחות הברית", כי עתה מחוייבים אתם גם במצוות התשובה.

חתם סופר

ט"ו באב

כתוב בגמ' "לא היו ימים טובים לישראל כט"ו באב", וכתוב עוד "עתיד הקב"ה לעשות מחול לצדיקים" ובמקום אחר כתוב שעתיד הקב"ה לעשות לכל צדיק וצדיק מדור בפני עצמו כדי שלא יהא אחד נכוה מחופתו של חברו, לכאורה שני המאמרים סותרים אחד את השני - באחד כתוב שישבו כולם ביחד ובשני שכל אחד ישב לחוד, אלא מה שכתוב שה' יעשה מדור - עולה על עוה"ב עולם הנשמות שהשכר לכל צדיק בגי'ע הוא לפי מעשיו בעוה"ז. ולכן עשה ה' לכל צדיק מדור לפי מעשיו בעוה"ז, ואחד גדול מחבירו. אבל אם יהיו כולם במדור אחד ויראו שהשני גדול יותר כל אחד יקנא למה הוא לא הצליח לעבוד ככה את ה', אבל בימות המשיח יהיה לכ"א השגה גדולה לא מצד עצמו ומעשיו אלא רק מחסדי ה' וכולם יהיו במחול אחד ככתוב "עתיד הקב"ה לעשות מחול לצדיקים והוא יושב ביניהם וגו' כי מחול הוא בעיגול ויצביעו בשווה" הנה אלוקינו" וזהו כוונת הגמרא לא היו ימים טובים לישראל כט"ו בא"ב - הכוונה לאות ה-ט"ו שבא"ב שהוא אות 'סי' שהוא עגול - רמז שיעמדו כולם במחול ובהשגה אחת.

אוהב ישראל